

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 424/2016-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Olosom, advokátska kancelária, Karola Kašjaka 1, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 29 T 7/2014 z 8. októbra 2015 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 127/2015 z 19. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) a práva podľa čl. 49 ústavy rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 29 T 7/2014 z 8. októbra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 127/2015 z 19. januára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 rokov. Poškodený bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľa proti napadnutému rozsudku ako nedôvodné zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že skutkové závery okresného súdu a krajského súdu sú v zjavnom nesúlade s obsahom spisu a *«oba súdy ústavne neprijateľným spôsobom extenzívne vyložili resp. aplikovali hmotnoprávny pojem „sfalšovaný dôkaz“»*. Tiež konštatoval, že *„Rozsudok krajského súdu, ktorý sa plne stotožnil s vyslovenými závermi a výrokom rozsudku súdu prvého stupňa ako i jeho procesným postupom, je vecne nesprávny.“*. Sťažovateľ poukázal aj na zásadu „nullum crimen sine lege“ a „nulla poena sine lege“ a tiež na *„zákaz analógie ako i extenzívneho výkladu a rozširovania znakov trestného činu v neprospech subjektu“*.

Sťažovateľ obšírnou trestnoprávnou argumentáciou odôvodňuje nesprávnosť napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, nenaplnenie znakov objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným. Tiež poukázal na protichodné rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní v právne a skutkovo obdobných veciach, keď uviedol, že *„ohľadom postúpení pohľadávok z 12.07.2012 bolo podaných viacero trestných oznámení, ktoré (s výnimkou tohto prípadu) boli všetky právoplatne odmietnuté vyšetrovateľom a prokurátor ani na podnet oznamovateľa nevidel vo veci dôvod na začatie trestného stíhania. Vyšetrovateľ a prokuratúra posúdili identický právny a skutkový stav ako neexistenciu spáchania trestného činu úplne odlišne, čo iba svedčí o zjavnej nedôvodnosti a zmätočnosti podanej*

obžaloby a napadnutého rozsudku.“. Sťažovateľ poukázal aj na „arbitrárnosť hodnotenia dôkazov a skutkového stavu, osvojovania si skutočností z vykonaných dôkazov, opomenutia dôkazov a skutočností“, keď „V konaní nebol produkovaný jediný priamy dôkaz o spáchaní skutku.“.

Sťažovateľ namietal aj nezákonnosť výroku o náhrade škody napadnutého rozsudku okresného súdu, keďže poškodený „nárok na náhradu škody riadne neuplatnil a tento matematicky nevyčíslil, súd tak nemohol poškodeného odkazovať s týmto (riadne neuplatneným) nárokom na iné konanie“.

Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti žiadal vydať tento nálež:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu zaručené podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo zaručené podľa Čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na spravodlivý súdny proces zaručené podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 29T 7/2014 zo dňa 08.10.2015 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To 127/2015 zo dňa 19.01.2016 porušené bolo.

2. Rozsudok Okresného súdu v Žiline sp. zn. 29T 7/2014 zo dňa 08.10.2015 a uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To 127/2015 zo dňa 19.01.2016 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Okresný súd v Žiline a Krajský súd v Žiline sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania vo výške 363,79 EUR (slovom tristošesťdesiattri eur sedemdesiatdeväť centov) na účet advokáta JUDr. Martina Olosa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ].“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 29 T 7/2014 z 8. októbra 2015, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu, keďže ho už preskúmal

na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 29 T 7/2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010).

2. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 1 To 127/2015 z 19. januára 2016, ústavný súd v tejto časti sťažnosť odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistoval, či sťažovateľ v označenej veci podal dovolanie. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal vo veci dovolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 21. apríla 2016. Dovolanie sťažovateľa ešte nebolo postúpené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o ňom, teda možno konštatovať, že ku dňu rozhodovania o sťažnosti ešte nebolo rozhodnuté o dovolaní sťažovateľa.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Zistená skutočnosť podania dovolania sťažovateľom vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv, ak je zrejmé, že sťažovateľ podal dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie jeho dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju v uvedenej časti odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O ďalších návrhoch sťažovateľa formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2016